

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ מטות-מסעי, מבה"ח מנחם-אב, ה'תש"ל

יוצא לאור לש"פ מטות-מסעי, ב' מנחם-אב, ה'תשע"ו

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושש לבריאה (ופרצת)

שנת הקהל

מאה וחמישים שנה להסתלקות הילולא של אדמו"ר ה"צמח צדק"

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

הילדה חנה שתחי

נולדה י"ג תמוז, ה'תשע"ו

שנת הקהל את העם

נדפס על ידי ולזכות הורי

הרה"ת ר' שלום דובער וזוגתו מרת חי' מושקא שיחיו קסלמן

ולזכות זקני

הרה"ת ר' יוסף יצחק וזוגתו מרת פריידא שיחיו קסלמן

הרה"ת ר' מנחם מענדל וזוגתו מרת שרה שיחיו אזימאוו

מרת דבורה לאה שתחי קסלמן

הרה"ת ר' חיים דוד וזוגתו מרת העניא סטישא שיחיו ליין

הרבנית מרת שולא שפרה שתחי קייזן

הוספה

בי"ה. א' מני"א תשי"ג
ברוקלין.

האברך ... שי

שלום וברכה!

נתקבל מכתבו מיום כ' תמוז, בו מודיע מפעולותיו. ואף שלעי"ע קטנות המה אבל כיון שכבר זו ממקומו ופעל אצלו שצריך לשמוע, הרי יש תקוה שסו"ס יגדלו גם הפעולות אשר בד"מ יפעול זה ג"כ הטבה במצבו כשהוא לעצמו, ובכלל אין כדאי להכנס בחשבונות עם הקב"ה וצ"ל כאיש חיל – אַ סאַלדאַט – המקיים מה שנצטוה מפני קבלת עול, ואף גם אם מצד הגוף ונה"ב הרי עבדא בהפקירא ניחא לי, ובפרט שהענין המדובר הוא עבודה נעימה להפיץ אור תורה ובפרט חסידות בין אברכים ונערים, והשי"ת יצליח שיגדלו פעולותיו בזה הן בכמות היינו מספר המושפעים והן באיכות לעשותם וואַרימער חסידישער, ומדתו של הקב"ה היא מדה כנגד מדה שגם הוא יהי וואַרימער און חסידישער.

בברכת הצלחה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליטי"א
המזכיר

עבדא בהפקירא ניחא לי: גיטין יג, א. וש"נ.
ומדתו של הקב"ה .. מדה כנגד מדה: סנהדרין צ, סע"א. וראה סוטה ח, ב ואילך.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ מטות-מסעי, ב' מנחם אב, הננו מוציאים לאור התועדות ש"פ מטות-מסעי, מבה"ח מנחם-אב ה'תש"ל – הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה – מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכנינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

מוצש"ק פ' פינחס, ה'תשע"ו (ופרצה),
שנת הקהל
מאה וחמישים שנה להסתלקות הילולא של אדמו"ר ה"צמח צדק"
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2016 by

LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5776 • 2016

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס
The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס
על ידי חיים שאול בן חנה
בדפוס "ועד הנחות בלה"ק"
(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בגבורתו לעתיד לבוא, שהיא יציאת חמה מנרתקה שהיא מכוסה בו בעוה"ז, ולעתיד תתגלה מכסוי, דהיינו שאז יתגלה עלמא דאתכסיא ויזרח ויאיר בגילוי רב ועצום וכו'.

ולכאורה אינו מובן: כיון שזהו טוב מכוסה — מה נוגע שהאדם יהי' שמח מזה?

והביאור בזה — שכיון שהטוב הוא מכוסה, הרי מצד עצמו יכול להשאיר למעלה, ולא להיות נמשך למטה, אך ע"י רגש השמחה פועלים שיומשך ויתגלה למטה — עוד לפני הזמן דיציאת חמה מנרתקה לעתיד לבוא. ועוד זאת, שענין זה גופא ממהר את הזמן דיציאת חמה מנרתקה לעתיד לבוא, שהרי ענין זה (ככל הגילויים דלעתיד לבוא) תלוי במעשינו ועבודתינו במשך זמן הגלות⁶².

וכן הוא בנוגע להמבואר באגה"ת טעם השמחה ביסורי הגוף — שכיון שענין זה נוגע למירוץ הנפש,

— שתהי' לא רק כפרה ומחילת העון שנעשית ע"י עזיבת החטא בלבד, באופן ש"אין מזכירין לו דבר וחצי דבר כו", אלא "שיהי' לרצון לפני ה' ומרוצה וחביב וכו'", כפי שנעשה ע"י הקרבן (כמ"ש⁶³ "ונרצה לו לכפר עליו", ש"אין זו כפרת נפשו, אלא לכפר לפני ה' להיות נחת רוח לקונו"), או ע"י התענית ש"הוא במקום קרבן" (כמשנת⁶⁴), וכן ע"י יסורי הגוף (כפי שממשיך בחצע"ג: "בפרט בדורותינו אלה שאין ביכולת להתענות כפי מספר כל הצומות . . הצריכות למירוץ הנפש כו", שמזה מובן שענין יסורי הגוף הוא כמו התענית) —

הרי זה צריך להיות מתוך רגש של שמחה.

[לאחרי תפלת מנחה התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן הניגון "כי אלקים יושיע ציון"].

בס"ד. שיחת ש"פ מטות-מסעי, מבה"ח מנחם-אב, ה'תש"ל.

בלתי מוגה

א. שמו של החודש המתברך בשבת מברכים זה — בנוגע לדיני כתיבת שטרות ע"פ תורה, וכפי שאומרים גם בנוסח ברכת החודש — הוא: "מנחם אב"¹. ועד שיש דעות ששמו של החודש הוא "מנחם" (בלבד)².

וגם להדעות שהשם הוא "מנחם אב" — הרי נוסף לכך ש"מנחם" קודם ל"אב" [שזוהי קדימה לא רק בזמן (כמות), אלא גם בתוכן הענין (איכות), ובפרט שזהו ענין של תורה, שבה העיקר היא האיכות, ולא הכמות], הנה גם אם נכתב "מנחם" בלבד הרי זה כשר; וכן הוא להדעה ששם החודש הוא "אב" בלבד, שאם נכתב "מנחם" בלבד הרי זה כשר — לפי שכבר נתפרסם בכל תפוצות ישראל ש"מנחם" קאי על חודש אב.

וכיון שזהו ענין ששייך לבני, תורה ויהדות (שהרי זה שם שנקרא ע"פ מנהג ישראל ש"תורה היא"³, ונוגע לשטרות של בני שנעשים ע"פ תורה) — הרי מובן שכן היא המציאות ("עס איז טאַקע אַזוי"), שבחודש אב נוגע בעיקר וישנו הענין ד"מנחם", ענין הנחמה.

ב. ולכאורה אינו מובן:

איך אפשר לומר שבחודש זה דוקא ישנו ענין הנחמה — בה בשעה שלכאורה הרי זה להיפך, כלשון הכתוב⁴: "בחדשה ימצאונה" (חודש אחד יש בשנה וכו'), שלכן הרי זה חודש של היפך השמחה, כמארז"ל⁵ "משנכנס אב ממעטין בשמחה", ולכן יש כמה עניני שמחה שאסור לעשותם בחודש זה, אלא יש צורך להמתין לחודש אלול; ואעפ"כ אומרים "יחדשהו כו' לשמחה", ועד שהחל משבת מברכים ישנו כבר ענין השמחה!?

(1) גט פשוט אה"ע סק"ו סקל"ה. הובא בפתחי תשובה שם סק"ב. ובערוך השולחן שם ס"ז.

(2) גט פשוט שם. וראה גם תו"מ ח"מ ע' 292. וש"נ.

(3) ראה תוד"ה נפסל — מנחות כ, ב. מהרי"ל — הובא ברמ"א יו"ד סע"ו ס"ד.

מנהגים ישנים מדורא ע' 153. שו"ע אדה"ז או"ח סוסק"פ. סת"ב סי"א. סת"ב ס"ד. סתצ"ד סט"ז. ועוד.

(4) ירמ" ב, כד (ובפרש"י) — הפטרת יום הש"ק זה.

(5) תענית כט, סע"א.

(64) אגה"ת פ"ב.

(62) תניא רפ"ז.

(63) ויקרא א, ד.

לכאורה הי' אפשר לבאר זאת ע"פ משנת"ל⁶ בפירוש רש"י על הפסוק "משכנותיך ישראל", "אף כשהן חרבין, לפי שהם משכון עליהן, וחורבנן כפרה .. שנאמר⁷ כלה ה' את חמתו, ובמה כילה, ויצת אש בציון", והיינו, שחורבן ביהמ"ק (בחודש אב) הוא בדוגמת ענין המשכון שע"ז נשאתר מציאותם של בני" באופן שהם נצבים לעד, ונמצא, שהחורבן עצמו הו"ע של נחמה, כיון שע"ז נעשה הקיום של בני" ; זוהי אמנם רפואה מרה, אבל סוכ"ס הרי זה ענין של רפואה.

אבל, ביאור זה שייך לומר רק בנוגע לענין החורבן בפעם הראשונה, משא"כ בשנים שלאח"ז כו'.

ג. ויש לומר הביאור בזה:

ישנו דין ששלש שנים הוי חזקה⁹. וכיון שבני" נמצאים כבר בגלות הרבה יותר מג' שנים מזמן החורבן, היו צריכים כבר להתרגל לגלות. ואעפ"כ רואים לפועל שבמשך כל הזמן יש אצל בני" רגש של געגועים ותשוקה לצאת מהגלות (אפילו אצל אלו שנמצאים בארצות הרווחה, ששם יכולים לקיים תומ"צ כו'), ולא רק במחשבה, אלא גם בדיבור — כפי שאומרים בתפלת שמונה-עשרה ג"פ בכל יום: "את צמח דוד עבדך כו'", "ותחזינה עינינו בשוכך לציון", עד "המחזיר שכינתו לציון", וכאשר מתאספים עשרה מישראל, שזהו"ע של פרהסיא, אזי מכריז זאת הש"ץ בגלוי,

ובודאי אומרים זאת בתפלה מתוך רגש הלב, דכיון ש"ה' יראה ללבב"¹⁰, הרי מי הוא השוטה (ובלשון הידוע¹¹: "אטו בשופטני עסקינן") שיאמר זאת ללא רגש הלב? !...

ולכאורה: כיון שאמרו רז"ל¹² "גלו לאדום שכינה עמהם", והיינו, שבזמן הזה נמצאת עיקר השכינה בגלות¹³, הרי יש מעלה בחו"ל לגבי ארץ ישראל, וא"כ, מהי סיבת הגעגועים?

6 שיחת ש"פ בלק ס"ו... (לעיל ע' ...).
7 בלק כד, ה.
8 איכה ד, יא.
9 ראה ב"ב כח, א ואילך.
10 שמואל-א טז, ז.
11 ראה ב"ק פה, א. ב"מ מ, א. ב"ב ז, א. ועוד.
12 ספרי סוף פרשתנו (מסעי). וראה מגילה כט, א.
13 נזכר גם מדברי רבינו הזקן בענין לאה ורחל (ראה תו"א ויצא כב, סע"ד ואילך, ש"אחר חורבן בהמ"ק שגלו ישראל וגלתה עמהם השכינה, שהיא בחי' רחל, שהיא בבחי' גלות בע' שרים, ואינה מאירה כלל מערך הגילוי שהיתה מאירה בזמן הבית .. ומ"מ נשאר מאיר בא"י בחי' לאה .. אך .. הוא עלמא דאתכסיא והעלם כו". ובתו"ח שם ל, ד: "מטעם זה יש יתרון מעלה בזמן הגלות").

בשלמא בסוף פי"א, נזכר ענין זה בדרך-אגב — בנוגע לזכרון החטא, ש"יועיל .. בכדי לקבל בשמחה כל המאורעות כו"; משא"כ בפרק י"ב הרי זה בא בתור ענין בפני עצמו, ובאריכות בפרק שלם שמדבר רק בענין זה (מלבד התיבות האחרונות: "ודעת לנבון נקל ומשכיל על דבר ימצא טוב", שכבר נתבארה⁵⁵ שייכותן לכללות אגרת התשובה). וצריך להבין מה שייך ענין זה לאגרת התשובה שמדברת אודות ענין התשובה.

ואין לומר שענין זה נוגע לעבודת התשובה, דכיון שיסורי הגוף הם "טובה גדולה ועצומה לנפש החוטאת למרקה כו'", צריך להתפלל ולבקש מהקב"ה שיהיו לו יסורים, כדי שתהי' לו כפרה — שהרי כבר נתבאר בהתחלת אגה"ת⁵⁶ בנוגע לגמר הכפרה ע"י יסורים, שזהו דוקא כאשר "הקב"ה מביא עליו יסורים, וכמ"ש⁵⁷ ופקדתי בשבט וכו', ופקדתי דייקא", ואדרבה — יהודי מבקש בתפלתו (ובודאי פועל זאת): "מה שחטאתי לפניך מחוק כו' אבל לא ע"י יסורים וחליים רעים"⁵⁸. וכפי שיתבאר לקמן.

* * *

ט. בהמשך להמבואר בפירוש רש"י ש"הפיל הקב"ה שריהם של ע' אומות כו' לפני משה, אמר לו, ראה אין בהם עוד כח" — דובר אודות המצב באה"ק.

* * *

י. הביאור באגרת התשובה:

ענין השמחה ביסורים — נתבאר בתניא פכ"ו (בגימטריא הוי'), ש"גם זו לטובה, רק שאינה נגלית ונראית לעיני בשר, כי היא מעלמא דאתכסי' .. י"ה (משם הוי'), וז"ש⁵⁹ אשרי הגבר אשר תיסרנו י"ה וגו', ולכן ארז"ל⁶⁰ כי השמחים ביסורים עליהם הכתוב⁶¹ אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו, כי השמחה היא מאהבתו קרבת ה' .. (ש)היא ביתר שאת ומעלה אין קץ בעלמא דאתכסיא .. ועל כן זוכה לצאת השמש

55 שיחת ש"פ האזינו, י"ג תשרי תשכ"ט
סט"ז ואילך (תו"מ חנ"ד ע' 72 ואילך).
56 פ"א.
57 תהלים פט, לג.
58 בענין זה נזכר גם מדברי אדמו"ר מהורי"צ (ראה תו"מ חנ"ז ע' 27, וש"נ), שלכתחילה לא הי' רוצה את יסורי המאסר, אבל כדיעבד, אינו מוותר על זה!
59 שם צד, יב.
60 שבת פח, ב. וש"נ.
61 ס' שופטים ה, לא.

ועי"ז זוכים לביאת המשיח, שגם זה ענין שלמעלה מטו"ד, כדאיאתא בגמרא⁴⁸ "שלשה באין בהיסח הדעת .. משיח כו".

ואז יגאלו כל הניצוצות⁴⁹ באופן של גאולה שלימה, ובאופן ד"שמחת עולם על ראשם"⁵⁰ — "על ראשם" דייקא, בבחי' מקיף, כי, ככל שירבה הגילוי בפנימיות, ישארו עוד ענינים בבחי' מקיף⁵¹ כו"⁵².

* * *

ו. מאמר (כעין שיחה) ד"ה זאת הארץ אשר תפול לכם וגו'.

* * *

ז. הביאור בפירוש רש"י על הפסוק⁴⁰ "זאת הארץ אשר תפול לכם וגו'", "לפי שהרבה מצות נוהגות בארץ ואין נוהגות בחוצה לארץ הוצרך לכתוב מצרני גבולי רוחותי" סביב, לומר לך מן הגבולים הללו ולפנים המצות נוהגות, "תפול לכם", "על שם שנתחלקה בגורל נקראת חלוקה לשון נפילה. ומדרש אגדה אומר, ע"י שהפיל הקב"ה שריהם של ע' אומות מן השמים וכפתן לפני משה, אמר לו, ראה אין בהם עוד כח",

— שאין לומר שכוונת הכתוב להודיע גבולות הארץ לצורך הכיבוש, דא"כ, הי' צריך לצוות את יהושע שהכניס את בני' לארץ. ועכצ"ל, שכוונת הכתוב היא בנוגע למצוות הנוהגות בארץ ("מן הגבולים הללו ולפנים", ולא מחוצה להם, גם לא בעבר הירדן), ולכן נאמר הציווי ע"י משה דוקא, כמו כל המצוות, גם התלויות בארץ;

החילוק בין "תפול" שנאמר כאן בנוגע לכיבוש הארץ כולה, ל"תחלק"⁵³ שנאמר בנוגע לחלוקת הארץ לכל שבט בפ"ע ע"פ הגורל, והצורך בב' הפירושים ב"תפול" —

הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס⁵⁴ בלקו"ש חי"ג ע' 122 ואילך.

* * *

ח. בנוגע לאגרת התשובה — צריך להבין בנוגע לכללות פרק י"ב שבו מבואר "טעם השמחה ביסורי הגוף", מהי שייכותו לענין התשובה!?

(48) סנהדרין צז, א. (49) שהם בדוגמת הנשמה שמעולם לא הלכה לגלות כו' (סה"ש תרפ"ז ע' 170). (50) חסר הסיום (המו"ק). (51) פינחס כו, נג. (52) בשילוב שיחת ש"פ מטו"מ תשכ"ו. (53) ראה לקו"ת ואתחנן ז, ב ואילך. (54) ובכ"מ. (55) חסר הסיום (המו"ק). (56) פינחס כו, נג. (57) בשילוב שיחת ש"פ מטו"מ תשכ"ו. (58) ישע"י לה, יו"ד. נא, יא.

וגם: מהי התועלת בענין הגעגועים — וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁴: לא מרצוננו גלינו כו' ולא בכחותינו נשוב לארץ ישראל, כך, שיש להמתין עד שיבוא זמן הגאולה, כמ"ש¹⁵ "אני ה' בעתה אחישנה"!?!

אך הענין הוא — שעצם ענין הגעגועים הו"ע של נחמה: כאשר נזכרים שנמצאים אלף ותשע מאות שנה בגלות (שלכן ישנו ענין הגעגועים), הרי זה פועל ענין של נחמה — שמסיימים את העבודה, ובפרט כשיודעים שנשאר רק לסיים "פכים קטנים"¹⁶, וכשמסיימים את כל הבירורים (באופן שלא נשאר שום ניצוץ בגלות), אזי יוצאים מהגלות.

ובפרט כאשר ענין הגעגועים בא לידי ביטוי גם בדיבור, כנ"ל, שע"ז נפעל ענין זה גם אצל נפש הבהמית (כמובן מדברי רבינו הזקן¹⁷ ש"אי אפשר לנפש האלקית לבטא בשפתיים .. כי אם ע"י נפש החיונית הבהמית כו"), ועד שמתבטא גם באכילה ושת"י, שענינים לפעול חיבור הנשמה עם הגוף, לקשר גשמיות עם רוחניות ורוחניות עם גשמיות, ועי"ז פועלים בני"י שענין זה יומשך גם בעולם.

ולכן: בבוא חודש אב, ובני"י מכריזים שנמצאים בגלות וביהמ"ק חרב כו' — הרי זה גופא פועל את ענין הנחמה, "מנחם אב", ובאופן ש"הפכתי אבלם לששון"¹⁸ (והיינו, שלא זו בלבד שהאבל מתבטל ממציאיותו, אלא אדרבה, שנהפך לששון), ע"י הקב"ה, "הוי' מלכנו"¹⁹, ש"אוחז בידיו ממש איש ממש, כענין שנאמר²⁰ ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל"²¹ (שלכן אין להתיירא מאף אחד שיהי' צורך להתגונן מפניו), ומוליך אותו אל הגאולה האמיתית והשלימה, ובאופן ד"פרוות תשב וגו'"²², בקרוב ממש.

* * *

ד. אע"פ שע"י ענין הגעגועים באים לגאולה — הרי אין זה ענין שנעשה בבת אחת, אלא במשך זמן.

וזהו גם הקישור לפרשת מסעי שקורין ביום הש"ק שבו מברכים חודש מנחם אב:

ידועה השאלה²³ על מ"ש²⁴ "אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ

(14) סה"ש תרפ"ז ע' 169. וש"נ. (15) ישע"י ס, כב.

(16) ראה גם תו"מ ח"ב ע' 181 ואילך. (17) ישע"י לג, כב.

(18) פרש"י נצבים ל, ג. (19) זכרי' ב, ח.

(20) זכרי' ב, ח. (21) לקו"ת פרשתנו (מסעי) פח, ג.

(22) ריש פרשתנו (מסעי). (23) תניא פל"ז (מוז, א).

(24) ירמי' לא, יב. (25) ריש פרשתנו (מסעי).

מצרים": "להבין לשון אלה מסעי שהוא לשון רבים, וכתוב אשר יצאו מארץ מצרים, והרי מארץ מצרים הוא רק יציאה ונסיעה ראשונה כו'?" ובדוגמת קושיית הזהר²⁵ על מ"ש²⁶ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות": "כימי, כיום מבעי לי, דהא בחד זמנא נפקו כו'", שהרי היציאה ממצרים היתה ביום אחד, כמ"ש²⁷ "למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים?"

ומבואר בזה²⁸, ש"כל המ"ב מסעות", "עד חנייתם בירדן יריחו", "נק' הכל אשר יצאו מארץ מצרים", כי, תכלית היציאה ממצרים היא הכניסה לארץ ישראל, ולכן, כל זמן שעדיין לא נכנסו לארץ ישראל, והיינו, כל זמן שנמצאים עדיין בגלות, הרי זה עדיין באמצע היציאה ממצרים, עד שמגיעים לירדן יריחו²⁹, שבזה נרמזת גם הגאולה האמיתית והשלימה, כי "יריחו הוא בחי' ריח", "ולעתיד לבוא יתגלה בחי' זו", כמ"ש במשיח "והריחו בירת ה'". . דמורח ודאי³¹, וזהו ג"כ בחינת ירדן יריחו".

וכיון שהתורה היא נצחית³², ישנו ענין זה גם בעבודת האדם — כתורת הבעש"ט³³ שאצל כל אחד מישראל ישנם כל פרטי מ"ב המסעות במשך כללות ימי חייו במשך ק"כ שנה, החל מירידת נשמתו למטה עד שמגיע אל התכלית — "והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה"³⁴.

ובפרטיות יותר ישנו ענין זה גם בכל יום ויום³⁵ — בשעת ק"ש ותפלה שזהו "ענין מסירת נפש ממש כמו בצאתה מן הגוף כו"³⁶, שאז נגאלים כל הניצוצות שנתבררו ע"י עבודתו; ולא רק בנוגע לעצמו, אלא גם בנוגע להזולת — שרק אז יכולה להיות היציאה מן הגלות (שזוהי התכלית של ענין הגעגועים), כי, כל זמן שהזולת לא נתברר, אין ביכלתו לצאת מן הגלות בעצמו, כיון שהיציאה מהגלות היא רק לאחר גמר בירור כל הניצוצות כו'.

(25) ח"ג קעו, רע"א. וראה גם זח"א בהשמטות ס"י כה (רסא, ב), הובא באוה"ת נ"ך עה"פ סק"ז (ע' תפז).
 (26) מיכה ז, טו.
 (27) פ' ראה טז, ג.
 (28) לקו"ת שם פט, ב.
 (29) בענין זה נזכר מאמר הגמרא (בכורות נה, א): "הרי הוא אומר מעבר לירדן יריחו קדמה מזרחה, מה ירחו ארץ כנען, אף ירדן ארץ כנען".
 (30) ישע"י יא, ג.
 (31) סנהדרין צג, ב.
 (32) תניא רפי"ז. ובכ"מ.
 (33) ראה כש"ט בהוספות ס"ל. וש"נ.
 (34) קהלת יב, ז. וראה לקו"ת ר"פ האזינו. ובכ"מ.
 (35) ראה אוה"ת פרשתנו (מסעי) ס"ע א'שנב.
 (36) תניא פמ"א (נח, סע"א).

ה. והנה, בנוגע לכניסה לארץ ישראל³⁷ נאמר³⁸ "אך בגורל יחלק את הארץ", וכן בפרשתנו: "והתנחלתם את הארץ בגורל"³⁹, "זאת הארץ אשר תפול לכם וגו'"⁴⁰, ומפרש רש"י: "על שם שנתחלקה בגורל נקראת חלוקה לשון נפילה", וכמובא במפרשי רש"י⁴¹ שזהו ע"ד מ"ש⁴² "הפיל פור הוא הגורל".

והענין בזה:

גורל — הו"ע שלמעלה מטעם ודעת, וכפי שמבאר רבינו הזקן באגה"ק⁴³ בענין "במאי הוי זהיר טפי"⁴⁴, ש"כמו שאברי האדם כל אבר יש לו פעולה פרטית ומיוחדת. . כך בכל מצוה מאיר אור פרטי ומיוחד מאור א"ס ב"ה", ובהתאם לכך יש לכל אחד מצוה מיוחדת שבה צ"ל "זהיר טפי", ומצוה זו היא ה"שער" וה"צינור" שעל ידם עולים כל שאר המצוות כו"⁴⁵, ומסיים, ש"יתרון האור הזה לנשמות פרטיות אינו בבחי' טעם ודעת מושג, אלא למעלה מבחינת הדעת. . ודוגמתו למטה הוא בחינת הגורל ממש".

ויש לבאר דיוק הלשון "בחינת הגורל ממש":

ידוע שיש ב' פירושים בענין שהנשמה היא "חלק אלקה ממעל ממש"⁴⁶: (א) אלקות ממש, (ב) מלשון ממשות, כמו דבר שיכולים למשש, והיינו, שגם בהיות הנשמה למטה במקום שישנו ענין המישוש, ה"ה אלקות ממש (ובלשון הידוע⁴⁷: כפי שאלקות נעשה בבחי' נברא).

וכמו"כ י"ל בענין "בחינת הגורל ממש" — ממש בחי' הגורל שלמעלה מטו"ד, שהו"ע עצם הנשמה; ובאופן כזה נמשך גם למטה במקום המישוש.

וזהו "אך בגורל יחלק את הארץ" — שענין הכניסה לארץ מוכרח להיות ע"י ענין הגורל שלמעלה מטו"ד, כיון שדוקא ע"י יכול להיות בירור הניצוצות כו'.

(37) ובפרטיות יותר — "ארצות החיים" (תהלים קטז, ט), לשון רבים, מלכות (אימא תתאה ומטרוניתא) ובינה (יהל אור ע' תמד), שזהו"ע ירושלים של מטה וירושלים של מעלה שמכוונת כנגדה (ראה לקו"ת פקודי ד, א ואילך).
 (38) פינחס כו, נה.
 (39) מסעי לג, נד.
 (40) שם לד, ב.
 (41) ואלך. וש"נ.
 (42) אסתר ג, ז. ט, כד.
 (43) סוס"ז.
 (44) שבת קיח, סע"ב.
 (45) ראה סה"ש תרצ"א ס"ע ע' 264 ואילך. וש"נ.
 (46) תניא רפ"ב. וראה גם תניא עם לקוט פירושים מרבתינו נשיאינו לתניא רפ"ב (ע' ח ואילך). וש"נ.
 (47) ראה ביאוה"ז לאדהאמ"צ פינחס קיד, ד. ואילך. ולאדמו"ר הצ"צ ע' תקמו ואילך. ועוד.
 (48) שפ"ח.